

KMETIJSTVO

Gospodarska važnost čebelarstva

Nedavno je imel po tržniški radu G. Vlado Marčičeno zanimivo predavanje o čebelarstvu. Ker bo naše čitatelje gotovo zanimalo, ga bomo v nadaljevanju objavili.

Gospodarske koristi čebelarstva pozna človek že iz pradavnosti, ko je bilval še v votlinah in jamah. Med je bil edini sladkorji vir za zdravje in za bolnike. Razumljivo je, da je ta človek čebelo družino iztaknil v naravi. Odvzel si je med, za njeno nadaljnjo osodo pa se ni brigal. Kasneje je človek prišel naseljevati družine iz dupet in roje v neposredni bližini svojega domovanja, da mu ni bilo treba stikati za njimi v naravi. To je bil prvi zarodek današnjega naprednega čebelarstva. Takih družin ni več do kraja izropal, ampak jim je puščal čez zimo določeno zalogo medu. Med evropskimi narodi so bili Slovani prvi amotni čebelarji, katerim sta bila med in medica važni gospodarski postavitki. Prava slovanska medica je bila ječa čenjena gjošča, s katero so goščali svoje gošče. Teško je trdit, kakšno obliko panja so čebelarji našli predniki. Zgodovinarji trde, da so obliko sedanjega kranjskega uvedli v naših krajih Rimljani. Verjetno je, da so naš pradede uporabljali kofe iz slams, srobotja ali vrba, ki so jih zamazali s olivno ali kravčekom. Slovenci so gotovo že za časa preseljevanja narodov prinesli s seboj bogato čebelarstvo tradicijo, če niso vzliči s seboj celo polnih panjev. Vse okoliščine potrjujejo domnevo, da je Kranjska Čebela (apiscarniola) avtohtona, to se pravi od davnega časa tarj doma. Da je ostala ta vrsta ponekod do danes tako čistočrtna, se imamo zahvaliti zemljepisnim posebnostim naše Ožje domovine, dotičnam, obdanim z vencem visokih gora, kjer ni moglo priti do križanja z drugimi vrstami. To naj zadržuje za kratek zgodovinski pregled davnega čebelarstva.

Gospodarska važnost čebelarstva pa ni samo v pridelovanju medu, pač pa posega poslanstvo čebel v naravi še globlje: v oplojevanje rastlin. Imamo vrsto dreves in travniških rastlin, ki bi ostale brez plodov in semen, ako ne bi oplojdive izvršile čebele. Skoro vsakega našega sadjarja je danes znano, da ne sme posaditi preveč jablan izključno ene vrste, katere se kljub obletavanju čebel med seboj ne oploji. Neuspeha v takih sadjarstvih ne smemo torej naprtiti čebelarjem, da sploh ne vrže oplojevanja, pač pa dejstvo, da sadovnjak ne vsebuje vrste, katere pelod omogoča oplojevanje zaželenih vrst. Ko ustvarjamo nov sadni nasad, moramo paziti, da ne manjka v njem vrst posredovalca za oplojevanje. Pravi večniki v tem pogledu so Američani na ogromnih jabolčnih plantažah Ontarija. Tam si brez čebel sploh ne morejo misliti prave sadne letine. Ne samo da dovoljujejo čebelarjem dovoz čebel v svoje sadovnjake, postavljajo jim celo čebelnjake in skrbje za dovoz čebel na svoje stroške. Taka harmonija, ki sloni na bogatih znanstvenih izkušnjah, prinaša prav gotovo lepe koristi obema kmetijskima panogama. Nekdo se je zgodilo, da je zaradi nepredvidenih ovir odpadel dovoz čebel na neko sadno plantažo. Kakšna so bile posledice? Pridelek je proti areditu nasada procentualno padel v istem razmerju, v kakršnem je odpadlo obletavanje sosednjih čebel. To dejstvo naj si naši sadjarji dobro zapomnijo in naj ne ovržejo dovoza čebel v bližino sadovnjakov. Med štiricami slasti ajda, potrebuje deloma čebelo kot posredno oplojevalko. Naši naprednejši kmetovalci prav dobro vedo, da je ajda veliko bolj zrnata tam, kjer jo prido obletujejo čebele. Na drugi strani pa so spet ljudje, ki namerno iz škodljivosti trdijo, da jim čebele evetje poposejo, samo da bi izsilili od čebelarja lonček medu, katerega bi jim ta v dobri letini, brez tako neumnih trditve, ki bi lahko izostala, gotovo privoščili. Danes imamo v Sloveniji še mnogo neizkoriščenih pašiš, ki pa bodo spoznavno razdeljene med prevzvalce, posebno med tiste, ki nimajo primerne jesenske pašje.

Na plodno imamo v današnjem Slovenskem Primorju dve kategoriji čebelarjev: amaterje, ki z desetimi do dvajsetimi panji čebelarijo na enem mestu, večično za domačo potrebo in oddajo nekaj medu svojim sorodnikom in znancom in ob bogati letini. Čebelarje amaterje najdemo v vseh mogljivih pokljih in obrti; njihovi vzorni čebelnjaki so v veliko vzpodbudo svoji okolici. Posebno skupino pa tvorijo takozvani poklicni čebelarji, ki se strokovno bavijo v večjem obsegu s čebelarstvom in gojijo od petdeset do nekaj sto panjev. Ti čebelarji stalno prevajajo svoje čebele na pašo in dosežejo vse vrhunce pridelka. Ker pa v sedanjem povojnem siromašnem stanju potrebujemo čim več blaga, bo treba takim čebelarjem nuditi vso podporo, da bodo razvili vse svoje sile za čim večjo proizvodnjo. Mnoge pa je zadelo velika nesreča, da so v tej vroči vročini ob vse čebele; tem ljudem bo treba čimprej pre-

Bivolje mleko

Mleko indijskega bivala, ki opravlja indijskim kmetovalcem težavno poljedelsko delo na močvirnatih poljih, je nekoliko modričasto. Vsebuje nenavadno veliko količino maščob, ki so zelo hranljive; milijoni teh živali redijo v Indiji zaradi mleka, mesa in kot delovno živalino.

Nevarna tatvina v Neaplju

Rim, 21. avgusta. Včeraj so v Noll pri Neaplju ukradli tri ročke benicina, ki so bili rdece pobarvani in imela rumen napis. Te ročke ne vsebujejo benicina, ampak kofeino, ki lahko povzroči močno ekspanzijo. Kdor bi našel te posode, naj jih ne skuša strasiti in takoj javi zavezniki v lokalni oblasti, kje se nahajajo. Javiti morajo to takoj v najhitrejšem sredstvu najbližjemu britanskemu vojskemu uradu ali glavnemu stanu.

"Otok zlata," v Tihem morju

Mindoro, otok v filipinski obliki skupini, je ekrajšana sestavljena iz spanjskega imena Mina de Oro, kar pomeni "rudnik zlata". Ta gosta porastli in hriboviti otok še vedno krije bogata žilnica te drage kovine, če je sploh kakšna tam. Za časa, ko ga je v šestnajstem stoletju obiskal slavni morjeplovec Magellan, je bil poln zlata, vsaj tako trdi letopis Narodne zemljepne družbe v Londonu.

Jugovzhodno od Mindora in filipinskih otokov leži večji in bolj divji otok, ki se je imenoval "Otok zlata", ko ga je prvi odkril in poimenoval španjski raziskovalec Saavedra 1828. Poznejši raziskovalci so ga nazivali Nova Gvineja, ker so njegovi prebivalci bili podobni domačinom na afriškem gvinejskem obrežju. Bili so jim bolj podobni kot ostalim svetlokožnim polinezijcem na bližnjih tihomorskih otokih. Zlato, ki naj bi se nahajalo na tem otoku, je ostalo bejalo vse do zgodnjega začetka našega stoletja. Tedaj so ga začeli kopati. V letih, pred vojno je dosegla proizvodnja takšno višino, da so prevzeli letno z letali iz rudnikov na severovzhodnem goratem delu otoka v pristanišča zlato v vrednosti 15.000 dolarjev.

Ime, katero je dobila skupina tihomorskih otokov okoli 1668, katere so nazivali Salomonove otoke, je dolgo časa pospeševalo raziskovanje gorovja, da gre za starodavne rudnike, iz katerih je svetopisarski Salomon dobival svoje zlato za jeruzalemski tempelj.

Ali ste togotni?

Verjetno vam manjka sladkorja!

Zločinec ima majhno količino sladkorja v krvi — to bi bilo lahko varno, da je postal zločinec.

Človeško obnašanje je zelo zapleten kemični proces. Nekaj let je že znano, da je nekakšno še nepojasnjeno zveza med količino sladkorja v človeški krvi in obnašanjem dotičnega človeka.

Duševo, ki so se bavili s sodno kriminalistiko in jstnikim študijem, so ugotovili, da so nedostatek običajne količine sladkorja v krvi ugotovili pri naslednjih izvršiteljih kaznivih dejanj: nedostojno obnašanje, napadi in pretepi, poskusni samomor in očetomor, krutost do otrok in v družinskem življenju, različne spolne pervoznosti in napadi, napačno javljanje posarbo, pijanost, kraja, namerno uničevanje tuje lastnine, pošasti, prevare in prekršitve cestnoprometnih predpisov.

Ugotovili so, da trpijo zaostali otroci in zločinci na nedostatk sladkorja, bolezen, ki jo imenujemo hipoglicemija. Čim nižja je količina sladkorja, tem večja je nagnjenost dotične osebe k zločinom. Običajna količina sladkorja v krvi znaša 90 do 110 miligramov na 100 kub. centimetrov krvi. Če pade količina sladkorja pod 90 miligramov, je

velika možnost, da bo dotična oseba izvršila kakšen zločin ali slabo dejanje.

Seveda se vsi fiziološki procesi ne razvijajo vedno točno v svojih določeni obliki. Tudi količina sladkorja v krvi se spreminja od ure do ure, tako da doseže tu, pa tam tudi stanje, ki je manjše od normalnega.

Navadno pride do zločinov ali prekrškov družinskih pravic ne pri manjšem nedostatku sladkorja, ampak pri srednje ali zelo velikem pomanjkanju sladkorja v krvi. Količina sladkorja se lahko zmanjša, toda mi zaradi tega se ne nagnemo k zločinu, toda če pade znatno, tedaj bomo gotovo prišli v izkušnjo, da naredimo kakšno neumnost. Značno pomanjkanje sladkorja v krvi se kaže s slabostjo, potepanjem, drhtenjem, lakoto in izvestimi tipičnimi psihološkimi spremembami.

Sladkorja bolezen

Oseba, kateri je količina sladkorja v krvi pade zelo močno, se duševno spremeni. Bolnik, ki je imel sladkorja bolezen in uveljave prevel insulin, zdravila proti tej bolezni, je tako zmanjšal količino sladkorja v krvi, da je začel delati neumnosti: vzel je avtomobilsko stal v ozru in govoril neumnosti razvednim pišcem po

ulicah. Obnašal se je kot da bi bil pijan.

V primerih zmanjšane količine sladkorja v krvi, ljudje postanejo grobi nečakani, hodijo po cestah, se zadržujejo v mimoidočih, ne da bi se opravičili. Če padejo količek sladkorja, jih to mine.

Pogostoma pride do napadov in pretepi, ker pretepečem manjka sladkorja v krvi. Ljudje se razburijo, kar povzroča silovite adreline v krvi, ki povzročijo kolotino sladkorja, tako da se človek zopet pomiri. Tako naravno sama poskrbi, da nastopi potrebno duševno ravnovesje v človekovi duševnosti. To ravnanje pa se da ustavno pospešiti z uživanjem sladkorja.

Uporabite osebe, ki so morile brez posebnega razloga, so to storili zaradi trenutnega pomanjkanja sladkorja v krvi. Neki tonso, ki so se vračali s lona, je ustrelil neko žensko, ki je spala na vozu. Ko so ga vprašali, zakaj je to storil, je izjavil, da ga je mahoma nekaj obilo. Rekel je, da ni ženske niti poznal, toda mahoma se ga je nekaj palastilo, tako da se ni mogel upirati temu nagonu. Preiskava njegove krvi je pokazala, da mu manjka sladkorja.

Neki bolnik, ki je trpel na sladkorji bolezni, je vzel preveč insulina, ki je običajno zmanjšal običajno količino sladkorja v krvi. Bolnik je vzel revolver in ustrelil svojega brata brez vsakega posebnega poudarka.

Starši, ki krpa zaradi nedostanka sladkorja, so navadno kruti do svojih otrok. Neka žena, ki je trpela zaradi pomanjkanja sladkorja, je protipada svojega sina brez vsakega vidnega poudarka. Neki oče je skoraj sadavil svojo hčer pri napadu beznosti zaradi nedostanka sladkorja.

Zdravniki, ki so preiskovali kritične prometnih predpisov, so ugotovili, da velika večina trpi na nedostatk sladkorja v krvi. Kadar se količina sladkorja zveča s tem, da pojedjo količek čokolade ali sladkorja, postanejo bolj pasivni pri vožnji, tako da številni cestnih nesogod zelo pade. Nauk, ki ga iz tega lahko črpamo, je, da ne smemo nikdar voziti avtomobila s praznim železom.

Ladni ljudje so daleč od tega, da bi bili razumni, ker jim nedostaja sladkorja v krvi. Tisti, ki nedostaja sladkorja v krvi, pogosto oseba zelo potlesno po sladkih stvarih. Zato imamo našo vrsto stalne lakote, katero ljudje ne čutijo, a se vedno izraža v neprestanem pomanjkanju sladkorja v krvi. Šlo tevažno je zadrževanje, ker se dotična oseba vedno bolezi niti ne zaveda.

Te so najbolj nevarni primeri bolezni. Dobro si moramo zapomniti, da vadoko imaš na lahko trpi na nedostatk sladkorja. Pri takem stanju našega zdravja se obnašamo surovo, nedostojno ali izvrjimo celo kakšen zločin.

Vzrok strahopetstva

Druga važna kemična snov, ki igra veliko vlogo v našem kemično-pshičnem procesu, je tiamin hidroklorid. Če telesu pmanjkuje te snovi se dogajajo zelo čudne stvari. Tako postane, n. pr. človek velik strahopetec.

To so ugotovili posebno v vojni. Vojski, ki so bili doma iz družin, kjer so dobivali dobro in pravilno pripravljeno hrano, so bili zelo hrabri, tovarniški in se radi tvegali svoje življenje za svoje tovariste. Medtem pa so bili vojski, ki so prihajali iz družin, kjer je bila v navadi slaba hrana, v kateri je pmanjkovalo tiamin hidroklorida, telesno in duševno zaostali bili so tudi strahopetni.

Zdravnik dr. Russell M. Wilder in njegov pomočnik dr. Ray Williams sta pri svojem preučevanju ugotovili, da nedostatek tiamina povzroča padanje vojske morale, ali kar s drugimi besedami na kratko povemo, povzroča bojazljivost.

TRŽAŠKA KRONIKA

Drugi koncert zborna "Srečko Kosovel"

Včeraj zvečer je bila v Verdjevem gledališču, ob nič manjšem uspehu in navdušenju kakor prvi večer, ponovitev pevskega koncerta Jugoslovanske armade zborna "Srečko Kosovel". Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotlika in občinstvo kar ni moglo dovolj izraziti svojega navdušenja z dolgotrajnim poskapanjem.

Zbor je tudi včeraj uspešno vokalno dirigiral Simonič a sodejstvu s solisti Vande Zherlove, Marjana Kristančiča in Milana Janovskega.

S tem nastopom je zaključeno gostovanje tega zborna po Primorskem.

Plačilo neporavnanih računov J.A.

Odelek za trgovino in oskrbo Osvobodilnega sveta mesta Trst javlja: Zadnji rok za predložitev računov, ki niso bili poravnani od Jugoslovanske armade, potече 27. t. m.

Opozarjamo, da ne bodo sprejeti duplikati prijav, ki so bili predloženi pri drugih uradih ali oblasteh. Omenjeni računori morajo biti predloženi s prilogo originalnih dokumentov v zgoraj navedenem roku na Odelek za trgovino in oskrbo Osvobodilnega sveta mesta Trst, via Nicolò Machiavelli 1.

Počitniška kolonija

Odelek za socialno skrbstvo tržaškega osvobodilnega sveta javlja, da se bodo 23. t. m. vrtili otroci iz počitniške kolonije Portorože. Pozivamo vse starše, da pridejo ob 15.30 uri v gledališče sedeža pri staniških delavcih, kamor bo pripeljal avtobus.

Več paznje

Lepo je, če se mladina zanima za različne tehnične stvari, toda v gotovih primerih je boljše, če se v svoji radovednosti malo omeji. To naj velja predvsem takrat, kadar otroci najdejo eksplozivne snovi in izstrelke, ki jih je ostalo po odhodu Nemcev toliko razstrešenih v naši najbližji okolici. Dolžnost staršev naj bo, da opozore o tem svoje otroke in jim razložo nevarne posledice.

Nesreča nikoli ne počiva, toda tega se niso zavedli trije mladi študentje, 18 letni Gianfranco Gembrini, 18 letni Livio Apollonio in njegov brat, 14 letni Tito, ki so v ponedeljek zvečer napravili kolezaraki izlet proti Katinari. Tam so našli nerazposodeno nemško granatno. Namesto, da bi jo pustili pri miru in o njej obvestili pristojne oblasti, so se zdeli s njo igrati.

Posledice niso izostale. Granata se je razpočila in ko so zaradi poka prišli na kraj nesreče zavezniki vojski, so našli tam Gembrinija in mlajšega Apollonija mrtva, starejšega pa teško ranjenega.

Prejeli smo ga takoj s avtomobilom zaveznikega Rdečega križa v bolnišnico, kjer mu na kljub hitri zdravniški pomoči niso mogli več pomagati.

RADIJSKI SPORED

Sreda, 23. avgusta. 15.38. Otvoritev, 16. Poročila v angleščini, 16.15. Plesna glasba, 16.30. Gerardo in njegov orkester, 17. Orkester od Tommyja Rogana, 17.30. Glasba ki jo predvaja Tom Wilkinson, 18. Orkester pod vodstvom Graves, 18.30. Glasba po željah, 19. Poročila B. E. C., 19.15. Obvestila svojčast, 19.30. Vokalni koncert Maršusa in Bertolija, 20. Poročila v italijanski, 20.30. Zbor Sv. Jakoba, 21. Sinfonični koncert, 22. Predavanje Verdiana, 22.10. Duet kitar Vicaro, 22.30. Služna igrice, 23. Zgodnje vesti v italijanski, 23.10. Zgodnje vesti v slovenski, 23.20. Plesna glasba.

Iščemo svetle prostore

za malo lahko čisto prehrabeno industrijo. Cenj. ponudbe na upravo pod št. 17297 Z.

Poveljnik mestnih stražarjev g. Anselmo Vecchiet je odstopil iz osebnih razlogov.

Ker priramljuje gumb, bo uklinjeva filivna na progi «S» (Largo Pieve - S. Cilino). Abonenti imajo pravice, da si v 10 dneh po ustavitvi prometa dajo izstaviti novo legitimacijo, za katero koli drugo smer ali zahtevajo povrnitev preostale svote denarja.

Gledališče Verdi. Napovedani koncert pod vodstvom dirigenta De Vecchia je predložen na prihodnjo soboto. V četrtak zvečer ob 20.30 bo v istem gledališču koncert, ki ga vodi dirigent Franc Molnar Pradeli, s sodelovanjem violinist. Karla Felice Cillaria.

Gorica

Z zadoščanjem smo vzeli iz znanja, da je «Škotski tednik» z dn. 18. t. m. v poročilu o dogodkih v Gorici 17. t. m. obžaloval, da je utrpela nekaj škode tudi zložba zaveznikega centra za informacijo.

Obsodbe vojaškega sodišča

Okrajno vojno sodišče Zaveznike vojske uprave v Gorici je v preteklih dneh obsodilo več oseb, ki so si protipravno priprile lastno zavezniki sil in prekršile odredbe o policijski sil.

Glasbenika Ivane Schabeta, stanujočega v Gorici, so obsodili zaradi prekršitve policijske ure pogojno na en dan zopora. Ker je kupil od vojakov 1 par čevljev in v vojaško je bilo je bil Josip Colja, stanujoč v Dobrodo, obsodjen na 14 dni zopora. Pri Rozaliji Boškinovi, stanujoč v Vozačih, so 11. junija našli razno blago in konzerve, med temi 5 katelet sardin, 4 posode mleka, 3 kg marmelade itd. Ker je bilo dokazano, da je Boškinova dobila blago v zameno za zelenjavo, ki jo je pošiljala vojakom zavezniki sil, so jo obsodili pogojno na 5 dni zopora. Julij Gladrosi, stanujoč v Gorici, je kupil od nekega indijskega vojaka 750 gr sladkorja. Obsodjen je bil na 5 dni zopora in 1000 lir dozarne kazni. Dva dni zopora je dobil Viktor Grabric, brez stalnega bivališča, ki so ga aretirali 15. avgusta, ko je hodil po policijski uri po cestah.

Imenovanje. Profesor Andrej Buičali je imenovan za nadzornika slovenskih šol v Goriki pokrajini.

Nesreča. Včeraj jutraj je padla z balkona svoje hiše, 5 letna Lucija ruda Avogadro. Ko se je igrala, se je nagmala preko ograje in padla 4 m globoko na dvorišče. Pri padcu je dobila večjo rano na bradi. Sreča, kar so jo preprežali v splošno bolnišnico, kjer bo ostala približno 7 dni. Vojaški avtomobil je po prišli na bolnišnico tudi 7 letnega Ajda Cominotija iz Svobodne. Sodišče Igral se je v razstreljivom, se mu je razpočila in rokah. Dob je teško poškodbe na glavi, trebuhu in levi roki. — Gospa Tertija M. obelizila je odpovala v ponedeljek s tovornim vlakom proti Trstu. Ndaleč od Prvačine se je iztiril iz železniški voz in vlak se je močno sunkom ustavil. Pri tem sunku gospa Michelizza v vno silo padla na tla in pri padcu dobila tekočo poškodbo. Angliški vojski so nato nudili prvo pomoč, nato pa so jo odpeljali v splošno bolnišnico, kjer se bo zdravila približno tri tedne.

Predsednik ameriškega olimpijskega odbora v Londonu

London, 22. avgusta. Avery Brundage, predsednik ameriškega olimpijskega odbora, je prišel v Anglijo z drugimi poslanci, ki so namenjeni na mednarodno atletsko konferenco, ki bo vršila l. in 7. septembra. Za razvojnega bivanja v Londonu se zavezujejo, da v britanskim olimpijskim odborom o izvedbi bodoletnih olimpijskih iger, ki naj bi se vršile v Angliji.

SPORT

— Sedem na hektar — je zavlplj stric. — Najbrže samo pet — sem dodal. — Koliko jih bo torej na celim posestvu? — Po kakaj da izračunam. Pet na hektar. Dvestosemdeset hektarjev. Skoraj tisočpetsto. — Tisočpetsto kad klopotač? — En sam hektar je velik — sem opomnil. Pet kad klopotač na hektar ni preveč. Po redkoma se jih vidi. — Kaj je še strupenega — je vprašal. — Ne da bi vedel kaj drugega. Vse druge živali so neškodljive. Tudi klopotače niso hude, če se jih ne draži. — Dobro: je odgovoril stric. Ti hodi pred menoj in pazi kam stopiš. — Nočem, da bi umrl star komaj gnet let. — Da stric, bom pazil. — Nato sva se vrnila k avtomobilom. Opazil nisem nobene klopotače. Stopila sva v avto in stric si je prižgal cigareto. — Skoraj sedem na hektar — sem odgovoril — rekel bi rajši manj kakor več. — Iz te strahovite puščave bo nastal krasen vrt. — Da, stric. — Poznam probleme, ki jih bo treba pramagati, a vem tudi kako jih bom rešil. — Kako? — Misliš na rogate krasčate ali na kače klopotače? je vprašal moj stric. — Ne, na probleme mislim. — Najprej bom najel gotovo število mehikancev. — Čemu? — Naravno: v globino. Ko bo moje našli vodo, bomo začeli orati semljo; nato bomo začeli nasajati. — Kaj bo nasadil stric? Ali bo nasajal žito? — Žito? je zavlplj stric. Čemu? Hlebec kruha stane 5 cent. Sadil bom granatne jabolke. — Mislim, da v tej deželi niso znana granatna jabolka. — Ne boš sadil drugega? — Nameni sem se saditi še druge vrste sadnega drevoja. — Brskrve? sem vprašal. — Priljubilo stric hektarjev. — In marelice? — Brez nadaljnega — je pritrtil moj stric. Izvrštem sad, ljubka oblika, vonj ki očarjuje in okusna meša. Da, nasadil bom približno osem hektarjev marelic.

PROSLAVA ZMAGE V TRSTU

Deva pogleda na vojski mimohod zaveznike vojske; Levo: značilna skupina igravce na piščali; Desno: oddelek škotske garde.

ZA KRATEK ČAS

V novi in stari obleki. Gospodarska važnost čebelarstva je danes znano, da ne sme posaditi preveč jablan izključno ene vrste, katere se kljub obletavanju čebel med seboj ne oploji. Neuspeha v takih sadjarstvih ne smemo torej naprtiti čebelarjem, da sploh ne vrže oplojevanja, pač pa dejstvo, da sadovnjak ne vsebuje vrste, katere pelod omogoča oplojevanje zaželenih vrst. Ko ustvarjamo nov sadni nasad, moramo paziti, da ne manjka v njem vrst posredovalca za oplojevanje. Pravi večniki v tem pogledu so Američani na ogromnih jabolčnih plantažah Ontarija. Tam si brez čebel sploh ne morejo misliti prave sadne letine. Ne samo da dovoljujejo čebelarjem dovoz čebel v svoje sadovnjake, postavljajo jim celo čebelnjake in skrbje za dovoz čebel na svoje stroške. Taka harmonija, ki sloni na bogatih znanstvenih izkušnjah, prinaša prav gotovo lepe koristi obema kmetijskima panogama. Nekdo se je zgodilo, da je zaradi nepredvidenih ovir odpadel dovoz čebel na neko sadno plantažo. Kakšna so bile posledice? Pridelek je proti areditu nasada procentualno padel v istem razmerju, v kakršnem je odpadlo obletavanje sosednjih čebel. To dejstvo naj si naši sadjarji dobro zapomnijo in naj ne ovržejo dovoza čebel v bližino sadovnjakov. Med štiricami slasti ajda, potrebuje deloma čebelo kot posredno oplojevalko. Naši naprednejši kmetovalci prav dobro vedo, da je ajda veliko bolj zrnata tam, kjer jo prido obletujejo čebele. Na drugi strani pa so spet ljudje, ki namerno iz škodljivosti trdijo, da jim čebele evetje poposejo, samo da bi izsilili od čebelarja lonček medu, katerega bi jim ta v dobri letini, brez tako neumnih trditve, ki bi lahko izostala, gotovo privoščili. Danes imamo v Sloveniji še mnogo neizkoriščenih pašiš, ki pa bodo spoznavno razdeljene med prevzvalce, posebno med tiste, ki nimajo primerne jesenske pašje.

ČISTE LADJE

— Kak vrag je to? — Ne vem točno, spominjalo na misli. Spadajo k glodalcem. — Kaj delajo te živali na moji zemlji? — je vprašal stric. — One ne vedo da je to tvoja zemlja — sem odgovoril. Zive tu že od vekomaj. — Mislim da ona rogata krasčata do danes še nikoli ni pogledala sloveka v obraz, je dodal. — Strinjam se s teboj — sem odgovoril. — Misliš, da sem po prestrašil? — Prav za prav ne vem. — Če sem jo prestrašil, nisem to nalašč storil. Prej ali slej si bom tukaj žajlil hiso. — Tega nisem še vedel — sem odgovoril. — Seveda! Krasna hisa bo. — A ne bo, preveč pri rokah — sem opomnil.

To je bilo takrat.

K zdravniku je prišel bolnik in se pritoževal, da ponči ne more spati. Zdravnik mu je nasvetoval, naj pred spanjem kaj malega zvižlje. — Gospod doktor, je odgovoril bolnik, kakšno je to mogoče. Pred dvema mesecema ste mi pa nasvetovali, naj pred spanjem ničesar ne jem? — Zdravnik mu je pomeklknil in s poklicno dostojanstvenostjo odgovoril: «Seveda, dragi, tako sem rekel pred dvema meseca. Od takrat pa je znanost že ogromno napredovala.»

Anglija bo v kratkem uvažala kavčuk iz Malenije, kjer je bil del nasadov sicer poskusan, da so do bili prostor za pridelovanje živil, a nasadi ključu temu niso utrpeli prevelike škode.

GOSPODARSTVO

V Sovjetski zvezi bodo nadaljevali z obnavljanjem in razvojem narodnega gospodarstva na podlagi rovega petletnega načrta. Petletka bo trajala od 1. 1946-1950. Ljudski svet je skupno z Osebnim odborom komunistične stranke izdelal uredbi, ki podrobno razlaga izvrševanje načrta. Pomorska trgovska zbornica Velike Britanije zahteva nujne ukrepe zaradi pomanjkanja maščob. Predlaga obnovo lova na kite. Ker se bilo vseh 13 britanskih kitolovskih podjetij uničenih, predlaga prenos nemških in japonskih tovrstnih podjetij na Norveško in v Britanijo. Predlaga tudi, da britanska mornarica stavi na razpolago vse kitovce. Za obnovo genovskega pristanišča se je začela mobilizacija potrebne delavstva. Zanimivo dejstvo o angleški bombni industriji je podal Sir Stafford Cripps, voditelj levitarskega krila angleške delavske stranke. Zanimal je, da bi bil namen laboristične vlade, da podpravi bombno industrijo, ki bi ostala še nadalje v zasebnih rokah. Vlada priznava, da imajo lastniki pravico na primeren in pošten dohodek. Takoj pa bo sestavljena skupna komisija delojemalcev in delodajalcev, kateri bo predstval neodvisen predsednik. Komisija bo morala pregledati dosedanje dogovore, pregledati naprave in ukrepanja vse potrebno v dosegu medsebojnih koristi delavcev in podjetnikov. Način skupnega posvetovanja bo moral biti razširjen. Freurediti bodo način razdeljevanja surovin, uvedbi bodo neprekinjeno delo kot v drugih industrijskih panogah, nabavili nove moderne stroje in izvršili delitve

Ameriške izgube v vojni

Agencija «Associated Press» javlja da so Intele Zdržbene države v drugi svetovni vojni več kot četrt milijona mrtvih. Te številke niso dokončne. Do zdaj znane izgube v bojih znašajo 1.070.138 vojakov in mornarjev, od katerih je 262.146 mrtvih, 831.168 ranjenih, 44.206 pogreznih in 122.618 ujetnikov. Od tega obgode na izgube kopne vojske 922.767 mož, na mornarico pa 147.381 mož.

ŠOLA NA OKINAVI

Učitelji na Okinavi vabijo svoje učence z dobnanjem v šolo, katere deluje v vasi, ki je pod nadzorstvom zavezniki vojaških oblasti.

WILLIAM SAROYAN

Granatne jabolane mojega strica

— Sedem na hektar — je zavlplj stric. — Najbrže samo pet — sem dodal. — Koliko jih bo torej na celim posestvu? — Po kakaj da izračunam. Pet na